

РЕШЕНИЕ

№ 12389

гр. София, 30.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 15 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **10871** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по жалба на П. В. П. – малолетен, представляван от законния си представител Г. Й. Т. – негова майка, срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-044/25.07.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л., с която на основание чл. 20, ал. 4, т. 1 от ППЗЗД е разпоредено детето П. В. П. да ползва социална услуга – „работа с психолог и психолого-педагогическа подкрепа“ към ЦОП „Бъдеще“, [населено място], за срок от една година, с цел превенция на родителско отчуждение. В жалбата се твърди, че заповедта е незаконосъобразна, постановена в нарушение на материалния закон и без да е съобразен най-добрият интерес на детето. Навеждат се доводи, че детето е с поставена диагноза от аутистичния спектър и има специфични образователни и терапевтични потребности, които вече се удовлетворяват чрез ресурсна подкрепа, логопедична и психологична работа. Оспорва се наличието на родителско отчуждение и се поддържа, че заповедта не почива на експертна оценка на специалисти.

Ответникът – директорът на дирекция „Социално подпомагане“ – Л., чрез процесуален представител оспорва жалбата.

Заинтересованата страна В. П. П. – баща на детето П. В. П., лично и чрез процесуален представител застъпва становище, че заповедта е законосъобразна и жалбата следва да се отхвърли. Претендира разноси по делото.

След преценка на релевантните по делото доказателства и в частност на показанията на свидетелите съдът приема за установено следното:

Г. Й. Т. и В. П. П. са родители на малолетния П. В. П., [дата на раждане] Родителите на детето са разделени от 2019 г., като детето живее при майка си. След раздялата, в периода 2019 г. – 2022

г., детето и бащата са имали регулярни контакти. От един момент през 2022 г. отношенията между родителите се влошават драстично и срещите на бащата и детето прекъсват, като причината за това, макар да е спорна между страните, не е липсата на активност от страна на бащата. Последният личен контакт между бащата и детето е бил през 2022 г. Оттогава до настоящия момент контактът на бащата с детето се свежда до посещения на адреса на майката – пред входната врата, където тя извежда детето за среща, но то отказва такава.

Детето е със специални образователни потребности, обучава се с ресурсна подкрепа и посещава допълнително логопед и психолог. Майката полага грижа, за да обезпечи оптималното му образователно развитие. От показанията на свидетелката В. Т. – баба по майчина линия на детето, се установява, че детето изпитва силен страх от бащата и отказва да осъществява контакт с него, като при срещи реагира с тревожност и емоционални кризи. Твърди се, че майката не възпрепятства контактите с бащата, а отказът произтича от състоянието на детето. От показанията на свидетелката Т. Д. – баба по бащина линия, се установява, че бащата многократно е търсил контакт с детето, включително чрез посещения на адреса, но срещите не са се осъществявали. Според нея детето е било в добри отношения с бащата до определен момент и впоследствие е започнало да отказва контакт, като причината за това се свързва с поведението на майката и обкръжението ѝ. Показанията на свидетелите, макар да съдържат различна оценка на събитията, по същество не са противоречиви относно основния релевантен факт – между бащата и детето липсва контакт от години, като причината за това не е липсата на ангажираност и инициатива от страна на бащата.

Административното производство по издаване на процесната заповед е започнало по инициатива на бащата. В рамките на производството е извършено проучване на случая, резултатите от което са обобщени в нарочен доклад, съдържащ предложение за предоставяне на социална услуга на детето с цел превенция на родителското отчуждаване. По този повод е издадена оспорената заповед, с която е разпоредено детето П. В. П. да ползва социална услуга – „работа с психолог и психолого-педагогическа подкрепа“ към ЦОП „Бъдеще“, [населено място], за срок от една година, с цел превенция на родителско отчуждение.

Заповедта е била обжалвана по административен ред, като с решение № 22-РД06-0091 от 09.09.2025 г. на директора на РДСП – С.-град жалбата е била отхвърлена. Решението е съобщено на майката на 01.10.2025 г., а жалбата до съда срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-044/25.07.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л. е подадена на 13.10.2025 г.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на оспорване административен акт и в законоустановения срок, поради което е процесуално допустима.

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган – директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л., в кръга на предоставените му правомощия по чл. 20, ал. 4, т. 1 от ППЗЗД. Заповедта е постановена в изискуемата писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за издаването ѝ, поради което не са налице основания за отмяната ѝ по чл. 146, т. 1 и т. 2 от АПК. Съдът не констатира и съществени нарушения на административнопроизводствените правила. От данните по преписката се установява, че преди издаването на заповедта е извършено социално проучване на случая, резултатите от което са били обективирани в доклад, съдържащ предложение за предоставяне на социална услуга на детето с цел превенция на родителско отчуждение. Заповедта е била предмет и на административен контрол, при който е потвърдена от директора на РДСП – С.-град.

Спорът по делото е съсредоточен основно върху въпроса дали са били налице материалноправните предпоставки за постановяване на процесната мярка и дали същата

съответства на най-добрия интерес на детето. От събраните по делото доказателства се установява, че между детето и неговия баща от години липсва реален и пълноценен личен контакт. Установява се също така, че тази липса на контакт не се дължи на дезинтересираност или бездействие от страна на бащата, който е правил опити да осъществява срещи с детето. Независимо че страните дават различно обяснение за причините, поради които отношенията между бащата и детето са прекъснати, съдът намира, че за настоящия спор водещо значение има не толкова причината за настъпилото състояние, а самият факт на продължителното прекъсване на връзката между детето и единия родител и рискът това състояние да се задълбочи и трайно да се утвърди.

Съдът приема, че е налице реален риск от родителско отчуждение, респективно че предприемането на мярка за неговата превенция е оправдано. Обстоятелството, че детето е със специални образователни потребности, ползва ресурсна подкрепа и посещава логопед и психолог, не изключва необходимостта от допълнителна социална услуга, насочена конкретно към отношенията му с бащата. Потребностите, свързани с образователното и терапевтичното развитие на детето, и потребността от съхраняване на връзката му с другия родител не се изключват взаимно, а следва да бъдат разглеждани съвместно като част от най-добрия интерес на детето.

Съдът не подценява изложените от майката обстоятелства относно ежедневната ангажираност на детето, необходимостта от подготовка за училище, както и усилията, които тя полага във връзка с неговото обучение, терапия и общо развитие. Несъмнено образованието, стабилната дневна структура и съобразяването със специфичните потребности на детето имат важно значение за неговия най-добър интерес. Наред с това обаче следва да се отчете, че поддържането и възстановяването на връзката с другия родител също е съществен елемент от този интерес, доколкото детето има нужда не само от образователна и терапевтична подкрепа, но и от възможност, при подходяща професионална среда и подкрепа, да съхрани отношенията си и с двамата родители. В този смисъл е и практиката по чл. 8 ЕКПЧ, съгласно която при преценка на мерки, засягащи деца, най-добрият интерес на детето има преимуществено значение, като интересът от съхраняване и развитие на отношенията с родител също следва да бъде отчетен.

Процесната мярка не представлява санкция спрямо майката или детето, нито предполага предварително установяване на вина у единия или другия родител за настъпилото положение. Нейната цел е превантивна и подкрепяща – чрез включване на детето в специализирана социална услуга да се преодолее рискът от трайно емоционално дистанциране и да се подпомогне съхраняването на отношенията с бащата. Неоснователно е възражението, че заповедта е издадена без достатъчна експертна основа. Административният орган е действал в рамките на предоставената му компетентност по специалния закон и въз основа на извършено социално проучване. Отделен въпрос е, че в съдебното производство събраните доказателства, включително свидетелските показания, също потвърждават наличието на сериозен и траен проблем в отношенията между детето и бащата, който обуславя нуждата от специализирана подкрепа.

Съдът намира, че мярката е и съразмерна. Разпореденото ползване на социална услуга за определен срок не надхвърля необходимото за постигане на преследваната от закона цел, а именно защита на най-добрия интерес на детето чрез предотвратяване на по-нататъшно отчуждаване от единия родител.

По изложените съображения съдът приема, че оспорената заповед е законосъобразна, като издадена от компетентен орган, в предвидената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с целта на закона, поради което жалбата срещу нея следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото следва да се постави на разглеждане претенцията на заинтересованата страна В. П. П. за присъждане на разноски. Същата е допустима с оглед изхода на спора. Разгледана по същество е основателна. По делото са представени доказателства за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 350 евро, поради което претенцията следва да бъде уважена в този размер на основание чл. 143, ал. 4 от АПК. Ответникът не е заявил претенция за присъждане на разноски.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на П. В. П. – малолетен, представляван от законния си представител Г. Й. Т. – негова майка, срещу заповед № ЗД/Д-С-ЛЮ-044/25.07.2025 г. на директора на дирекция „Социално подпомагане“ – Л..

ОСЪЖДА П. В. П. от [населено място], представляван от законния си представител Г. Й. Т. – негова майка, да заплати на В. П. П. сумата от 350 евро, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.